

۱- رابطه دوستی و یاد داری به چه صورت است؟

۲- تا شیر یاد خدا در زندگی انسان چیست؟

۳- بطور خلاصه در نماز چه

اعمال را انجام می دهیم؟

درس هفتم

۴- به چه دلیل و هدف نماز را خوانیم؟

احکام نماز

یکی از بهترین راه های تقویت ایمان چیست؟

ما هر یک از دوستانمان را تا اندازه ای دوست داریم؛ یکی را کم و یکی را بیشتر (هر قدر دوستی بین دو نفر عمیق تر باشد، یاد دوست تداوم بیشتری می یابد و به آنجا می رسد که انسان همواره به یاد دوست است) همین تکرار یاد دوست سبب تقویت دوستی و استحکام آن می گردد.
یاد خدا هم نشانه دوستی و محبت ما به خداست و به راستی چه دوستی بهتر از خالق که خود را دوستدار ما نامیده است.

۱) یاد خدا، همچنین احساس حضور او در زندگی را افزایش می دهد و هنگامی که انسان حضور خداوند را در زندگی حس کرد و او را حاضر و ناظر بر خود یافت، می کوشد که در حضور او ادب را رعایت کند و کارهایی را انجام دهد که او می پسندد و از آنچه او را ناخشنود می کند، دوری نماید.
نماز، نمونه کامل چنین امری است. هر یک از ما، حداقل پنج نوبت در شبانه روز به پیشگاه خدا نماز می گزاریم و یاد او را در دل تقویت می کنیم.

۲) در نماز خداوند را «تسبیح» می گوئیم و او را از هر بدی و زشتی متره می داریم.
۳) در نماز خداوند را «حمد» می کنیم و همه خوبی ها و زیبایی هایش را می ستاییم.
۴) نماز، زیباترین شکل «شکرگزاری» از خداست. تمام نعمت هایی را که در زندگی داریم، او به ما عنایت کرده و ما با انجام نماز، شکر آن نعمت ها را به جا می آوریم و او را سپاس می گوئیم.
۵) همچنین نماز، یکی از بهترین راه های تقویت «ایمان» در قلب آدمی است. پس خوشا به حال

آنان که با به یاد داشتن نماز، به دعوت دوستی خدا، لبیک می گویند

۱- همکاری گرامی، این درس برای آشنایی دانش آموزان با برخی از احکام نماز نگاشته شده است و هدف، حفظ واژه ها و طرح

سؤالات پیچیده و معماگونه نیست.

۵- حرف زدن بین نماز اگر نماز گزار بین نماز عمداً سخن بگوید، حتی اگر یک کلمه هم باشد (مثلاً بگوید آخ)، نمازش باطل خواهد شد، ولی اگر بدون توجه و از روی فراموشی بین نماز چیزی بگوید، نمازش صحیح است و باید دو سجده سهو به جا بیآورد.

۶- به هم زدن صورت نماز: اگر نماز گزار بین نماز، کاری انجام دهد که حالت نماز را بهم بزند، مثلاً دست بزند یا به هوا ببرد، نمازش باطل می شود و فرقی ندارد که این کارش کم باشد یا زیاد، عمدی باشد یا سهوی. البته کارهایی که صورت و حالت نماز را به هم نمی زند، مثل اشاره کردن با دست، نماز را باطل نمی کند.

۷- خوردن و آشامیدن: خوردن و آشامیدن باعث باطل شدن نماز می شود؛ اما اگر نماز گزار ذره های ریز غذا یا چیزهای دیگر را که در دهان دارد، بین نماز قورت دهد، نمازش صحیح است.

۸- کم و زیاد کردن ارکان و واجبات نماز: مادر سال های پیش با ارکان و واجبات نماز آشنا نبودیم. اگر نماز گزار عمداً یا سهواً یکی از ارکان نماز مانند رکوع را کم یا زیاد کند، نمازش باطل می شود.

۹- شک کردن در رکعت های نماز دو یا سه رکعتی: اگر نماز گزار در حالی که نماز دو یا سه رکعتی می خواند، شک کند که در رکعت چندم نماز است و با کمی فکر و تأمل نیز شک او برطرف نشود، نمازش باطل می شود و همچنین اگر در دو رکعت اول نمازهای چهار رکعتی هم شک کند، نمازش باطل می شود.

۱۰- حکم خوردن و آشامیدن در نماز عمدی یا سهوی: چند مسئله مهم درباره نماز

۱۱- اگر نماز گزار ذکرهای نمازش را آن قدر تند و با عجله بگوید که تلفظ آنها صحیح نباشد، نمازش باطل می شود.

۱۲- اگر ذکرهای واجب نماز را در حال حرکت بگوید؛ مثلاً بخشی از ذکر رکوع را در حالی بگوید که دارد از رکوع برمی خیزد، نمازش باطل می شود.

۱۳- نماز گزار نباید در حال نماز به دیگران سلام کند، ولی اگر دیگران به او سلام کنند، باید جواب سلام آنها را در حال نماز بدهد. البته به سلام غلطی که سلام به حساب نمی آید یا از روی تمسخر انجام می شود، نباید پاسخ داد.

۱۴- سجده سهو این گونه انجام می شود: بلافاصله بعد از نماز، نیت «سجده سهو» می کنیم و به سجده می رویم و می گویم «بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ» سپس سر از سجده برمی داریم و می نشینیم دوباره به سجده رفته و همان ذکر را می گویم بعد از آنکه سر از سجده برنشسته تشهد می خوانیم و سلام می دهیم.

۱۵- برای آشنایی با سایر مبطلات نماز به رساله مرجع تقلید خود مراجعه نمایید.

۱۶- کم و زیاد کردن غیر ارکان نماز چنانچه نماز را باطل می کند.

۱۲- سجده سهو سه مرتبه می شود

۱۳- شک در تعداد رکعت نماز هم حکمی دارد

۱۴- نیت در نماز در صورت صحیحی دارد

حکم بزم زدن در نماز

حکم خوردن و آشامیدن در نماز عمدی یا سهوی

۱۳

۱۷

۴ نماز با حضور قلب چه ناشی دارد؟

۵ مبطلات نماز را نام ببرید؟

با توجه به شعر زیر، بگویند که سعدی در این شعر چه چیز را

عقل و صبرم بیرد و طاقت و هوش
 مگر آواز من رسید به گوش
 بازگ مرغی چنین کند مدهوش
 مرغ تسبیح گوی و من خاموش

شرط آدمیت دانسته است؟
 دوش مرغی به صبح می نالید
 یکی از دوستان مخلص را
 گفت باور نداشتم که تو را
 گفتم این شرط آدمیت نیست

۸ از بین رفتن شرایط نماز در چه مواردی دارد؟

در سال‌های گذشته با برخی از احکام و آداب نماز آشنا شدیم و دانستیم که نمازی که با رعایت آداب و احکام آن خوانده شود، علاوه بر جلب خشنودی خداوند، تأثیر بسیاری بر روح و روان انسان خواهد گذاشت. مادر این درس احکام دیگری را بیان می‌کنیم که بی توجهی به آنها باعث باطل شدن نماز می‌شود.

۹ باطل شدن وضو نماز را باطل می‌کند؟
 ۱۱ حکم خنده و غیظ در نماز چیست؟
 ۱۰ حکم روی برگرداندن از قبله در نماز چیست؟
 مبطلات نماز

می‌دانید چه کارهایی نماز را باطل می‌کند؟ بنا بر فتوای مراجع تقلید، مبطلات نماز دوازده چیز است که به صورت خلاصه به بررسی برخی از آنها می‌پردازیم:

- ۱- از بین رفتن یکی از شرایط نماز: در سال گذشته با برخی از شرایط نماز آشنا شدیم. پاک بودن لباس و بدن نمازگزار، وضو داشتن و همچنین غصبی نبودن لباس و مکان نمازگزار از آن شرایط بود. اگر نمازگزار در بین نماز متوجه شود که یکی از این شرایط از بین رفته است؛ مثلاً یادش بیاید وضو نگرفته است یا مکانی که در آن نماز می‌خواند غصبی است، نمازش باطل است.
- ۲- باطل شدن وضو: اگر وضوی نمازگزار باطل شود، نماز نیز باطل خواهد شد.
- ۳- روی برگرداندن از قبله: اگر نمازگزار در حال نماز صورت خود را از قبله به طرف چپ یا راست بگرداند (به اندازه‌ای که دیگر رو به قبله به حساب نیاید) نمازش باطل است و فرقی بین عمدی و یا سهوی بودن این کار نیست.
- ۴- خندیدن با صدای بلند (قهقهه): خنده بلند، در صورتی که عمدی باشد، نماز را باطل می‌کند. بنابراین، لبخند زدن یا خنده با صدا که عمدی نباشد، نماز را باطل نمی‌کند.

۱۳ - سهوی بودن نماز

۷۲ - شکر، احتیاط مسطوره - بعد از نماز چه صحتی دارد؟

- ۱- سرفه، عطسه و خمیازه کشیدن نماز را باطل نمی کند.
- ۲- اگر نماز گزار بعد از نماز شک کند که هنگام نماز، کاری که نماز را باطل می کند، انجام داده است یا نه، نمازش صحیح است (۷۲)
- ۳- گریه کردن برای آموزش گناهان در حال نماز، چه آهسته باشد و چه با صدای بلند، عمل پسندیده ای است (۷۳)
- ۴- شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است؛ ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی اشکالی ندارد. (۷۴)

فقاهت کلاسی

در هر یک از موارد زیر آیا نماز نماز گزار، صحیح است یا خیر؟
۱- خیلی عجله دارد و به همین دلیل بعضی از ذکرهای نماز را در حال حرکت می گوید.

۲- وسط اتاق نماز می خواند، به طوری که برادر کوچکش محکم با سه چرخه به پایش می کوبد! او هم بی اختیار فریاد می زند: آخ! و بعد از کمی سکوت، نمازش را ادامه می دهد و بعد از پایان نماز هم دو سجده سهو انجام می دهد.

۳- مشغول خواندن حمد و سوره است که ناگهان صدای بلندی می شنود، بی اختیار

۲۳ - سه چیز دلیل بر یک مردن در نماز صحیح است؟
۲۴ - شکستن نماز واجب در چه صورتی عیب ندارد؟